

ПРИРОДА - НАШ СПІЛЬНИЙ ДІМ

Синій Вир

Регіональний еколого-освітній часопис

Озеро Синевир - водно-болотне
угіддя міжнародного значення
(Рамсарська конвенція)

Озеро Синевир - одне із семи
природних чудес України

Газету засновано 21 березня 2001 року

Березень, 2021 р.

№ 3 (323)

8 березня – Міжнародний жіночий день *Шановні жінки!*

Наступила справжня весна, якої шороку ми з нетерпінням чекаємо. Але хай весна наступить й у ваших серцях; нехай у них ніколи не буде зими, а лише тепло, чуйність і любов. З такими побажаннями хочеться звернутися до вас з нагоди Міжнародного жіночого дня, який став символом весни людських почуттів.

Роль жінки, передусім у сім'ї, посідає визначальну роль. Кожен з нас може пригадати чуйність, турботливість і любов матері, що є промовистим підтвердженням згаданого вище. Сьогодні з шаною і подякою вітаємо не лише наших матерів, але й дружин, бабусь, дочок, сестер, подруг, коліжанок – усіх жінок.

З нагоди приємного свята бажаю вам великої і окріленої любові та прихильності з боку чоловіків. Хай радість навіки оселиться у вашій домівці, а тривоги назавжди відйдуть у минуле. Нехай ваши уста будуть сповнені щасливими усмішками, а життя розквітає у здоров'ї, злагоді і коханні.

Микола ДЕРБАК,
директор
національного природного
парку «Синевир»,
депутат Закарпатської
обласної ради.

У національному парку «Синевир» встановлять глемпінги

З метою підвищення ефективності використання туристичного потенціалу природоохоронних

територій, НПП «Синевир» бере участь у проекті «Глемпінги – створення ексклюзивного туристичного продукту в природоохоронних територіях». Даний проект ініціювала Асоціація ЕКУ спільно з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України. В ході реалізації проекту на території національного природного парку «Синевир» заплановано встановити глемпінги. Що це таке і як ці об'єкти Детальніше – на 2 сторінці.

Ухвалили важливі рішення

Відбулося перше пленарне засідання другої сесії обласної ради VIII скликання. У її роботі взяв участь директор НПП «Синевир», депутат облради Микола Дербак, який подав на розгляд кілька депутатських запитів.

Він просив включити автомобільні дороги у Хустському районі до Переліку доріг, на яких у 2021 році в рамках діючих програмних документів будуть проводитися ремонтні роботи. Мова йде про наступні ділянки доріг:

- О 070603 Синевир – Колочава – Буштино (км. 0+000 – км. 17+600);
- С 070617 Негровець – Потік (км. 0+000 – км. 2+000);

- С 070618 Синевирська Поляна – Свобода (км. 0+000 – км. 4+600);
- ділянка дороги до урочища Гирсовець (від а/д Синевир – Колочава – Буштино до буд. 108) села Колочава Хустського району;

- дорога Колочава – Сухар по вул. Борканюка від школи до буд. 178 села Колочава Хустського району.

У наступному запиті Микола Юрійович попросив розглянути можливість закупівлі шкільних автобусів за кошти відповідної обласної програми для підвезення учнів до Колочавського ЗЗСО I-III ступенів №2 та Синевирсько-Полянського ЗЗСО I-III ступенів.

Микола Дербак також звернувся з проханням розглянути можливість закупівлі за кошти програми «Здорове країна» спортивних майданчиків для Колочавської, Синевирської та Пилипецької ОТГ.

Депутати облради підтримали ці запити, відтак документи скерують у відповідні інстанції для розгляду і вирішення.

Вл. інфо.

НПП «Синевир» отримав технічне обладнання

Національний природний парк "Синевир" отримав від проекту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні» технічне обладнання для ефективнішої комунікаційної діяльності та підсилення польових досліджень.

За допомогою фото- та відеотехніки установа зможе створювати матеріали для висвітлення своєї діяльності та привернення уваги до важливих питань у соціальних мережах, на сайті та презентаціях для різних аудиторій. Крім того, ця техніка дозволить фіксувати важливі дані щодо ситуації в польових умовах – спостереження дикої природи, незаконні рубки тощо.

Також парк отримав необхідне обладнання для проведення конференцій та круглих столів – спікерфон, мікрофон та портативну камеру.

Національному парку надано ще й квадроцикл з резиновими гусеницями (модель: BRP Can-Am – Outlander Max DPS 570 T). Цей пілотний транспортний засіб проект «Підтримка природно-заповідних територій в Україні» передав для тестування і визначення доцільності придбання для решти територій – учасників проекту. Завдяки гусеницям такий транспорт може використовуватися цілий рік, навіть в умовах снігу чи болота. Він стане в нагоді працівникам парку при здійсненні природоохоронних заходів.

Юрій БАБІЧИН.

Впіймали браконьєрів

21 лютого працівники національного природного парку «Синевир» виявили сліди браконьєрства на своїй території. Спільно зі співробітниками Національної поліції простежено шлях по снігу і невдовзі виявлено двох осіб, які мали при собі рушницю. Браконьєри вже встигли вбити оленя, м'ясо якого розфасовували у пакунки. Поліція здійснює досудове розслідування факту браконьєрства. Згідно Кримінального кодексу України, за подібні правопорушення передбачено покарання до 3 років позбавлення волі.

Національний природний парк «Синевир» інформує, що й надалі здійснюватиме посилену охорону природних екосистем задля недопущення браконьєрства та притягнення до відповідальності осіб у випадку вчинення ними злочину.

Вл. інфо.

Планується будівництво сміттесортувального заводу

Договір про міжмуніципальне співробітництво між 16 громадами карпатського регіону стосовно будівництва сміттесортувального заводу підписали в Поляні. 16 громад Закарпаття об'єднались заради історичної місії – побудувати завод, який забезпечить екологічну безпеку субрегіону Закарпаття. Серед учасників договору – Синевирська і Колочавська ОТГ, які знаходяться в межах НПП «Синевир».

За словами директора регіональної асоціації ОМС «Закарпаття – за чисте довкілля» Володимира Сурана, технологія будівництва сміттесортувального завода, який не має аналогів в Україні, екологічно безпечна як для навколошнього середовища, так і для тих, хто на ньому працюватиме.

У червні заплановано проведення екологічного форуму Закарпаття, на якому планують представити розроблену проектно-кошторисну документацію, що дасть змогу реалізувати проект.

Варто пам'ятати

Природі потрібні століття, щоб переробити сміття. PET-пляшки розкладаються протягом 100 р., пластик – 400 р., поліетиленові мішки – 20 р., тканина – 3 місяці, папір – 3 тижні. Бережімо природу!

У НПП «Синевир» встановлять глемпінги

Мальовнича природа та культурна самобутність Тереблянської долини все більше приваблюють допитливих мандрівників. З розвитком туризму та збільшенням кількості відвідувачів на території НПП «Синевир» стає актуальним питання створення нових цікавих туристичних продуктів. Однією з важливих туристичних аtrakцій регіону буде відновлена гребля з музеєм лісу і сплаву у Чорній ріці.

З метою підвищення ефективності використання туристичного потенціалу природоохоронних територій, НПП «Синевир» бере участь у проекті «Глемпінги – створення ексклюзивного туристичного продукту в природоохоронних територіях». Даний проект ініціювала Асоціація ЄКУ спільно з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, а його реалізація відбудеться у региональному ландшафтному парку «Краматорський» (Донецька область), Дністровському регіональному ландшафтному парку (Івано-Франківська область), в НПП «Сколівські Бескиди» (Львівська область) та в НПП «Синевир» (Закарпатська область).

Що ж таке глемпінг? Дослівно з англійської глемпінг перекладається як гламурний кемпінг (злиття слів glamour та camping), який на практиці означає поєднання традиційного відпочинку в наметі з комфортними умовами готельного типу.

Від ночівлі в наметі глемпінг Звичайно, що там було все відрізняється тим, що він необхідне для комфорного обладнаний м'якими повноцінними проживання. У XIX ст. стало ліжками, ванними кімнатами та популярним відпочивати в туалетами, кондиціонером та наметах з комфортом серед кухнею, включаючи набір зручних любителів полювання в Африці та меблів для відпочинку. Головною Америці. А глава Лівії Muammar особливістю глемпінгу є Каддафі користувався мінімізація шкоди для природи. Саме тому глемпи – намети або зокрема під час своїх закордонних сферичної форми будиночки, легко поїздок. Сучасний формат монтується та не потребують при відпочинку у глемпінгах набув їх зведенні капітального втручання популярності у середині 2000-х у в навколоишнє середовище. Великій Британії, коли під час Ідея «комфортної палатки» літніх фестивалів почали походить з давніх часів, коли королі використовувати комфортні та вельможі розбивали під час походів великих шатри. відвідувачів.

Оскільки для України це новий формат відпочинку, то в поєднанні з іншими рекреаційними ресурсами НПП «Синевир» він матиме позитивну динаміку розвитку. Реалізація проекту створення глемпінгів дозволить привернути більшу увагу туристів до національних парків, підвищити рівень зайнтісності місцевого населення шляхом створення нових робочих місць, збільшити надходження до місцевих бюджетів та сприятиме розвитку сільської місцевості.

Федір МАТИЧИН,
начальник відділу рекреації
НПП «Синевир

Зібрано колекцію грибів

базидіальних грибів, з яких 14 видів зареєстровані вперше в парку.

Зі всіх зібраних плодових тіл зроблено колекцію. Для цього ми брали баночки, поміщали в неї плодове тіло гриба і заливали звичайним 9% оцтом. Зверху наклеювали, з однієї сторони називали родини і називали виду, а з другої – фото гриба, тому що при концентрації кислоти деякі плодові тіла міняли колір.

Дана робота планується продовжуватися й надалі задля повного вивчення грибів макроміцетів, їхньої біологічної характеристики та созологічного статусу, а також задля розробки заходів охорони, збереження та відтворення біологічного розмаїття.

Тетяна НІРОДА,
науковий співробітник
НПП «Синевир».

«Збережи первоцвіти!»

Таку назву отримала екологічна акція, що стартувала у НПП «Синевир». Саме зараз зацвіли рідкісні ранньовесняні квіти білоцвіт весняний, підсніжник біlosnіжний, шафран Гейфеля та інші. Масове збирання згаданих рослин призводить до знищення популяцій цих видів.

Зберегти і примножити первоцвіти – головне завдання екологічної акції. Служба державної охорони природно-заповідного фонду посилила охорону урочищ, у яких зростають провісники весни. Працівники парку вживають максимальних зусиль, щоб не допустити знищення цибулин первоцвітів, проводять патрулювання території, а також екологічно-освітню роботу серед населення.

Любов ГРЕЧИН.

«Старе село» – унікальний музей просто неба

Сьогодні започатковуємо серію перед зором постає минуле «Старе село» розкинулось в матеріалів, яка буде присвячена гірського поселення з його оточенні мальовничої природи, з цікавим туристичним місцям оригінальною дерев'яною листяними та хвойними деревами, Тереблянської долини. Перша наша архітектурою і побутом. Будинки а оборіг сірого сіна, огорожі та мандрівка починається з Колочави. горян невеличкі, дахи покриті кам'яні доріжки підсилюють Історія цього гірського села драницями. Інтер'єр вражає колорит унікального закладу захопила численних її уродженців, які докладають немало зусиль для дослідницької роботи. Дедалі частіше виринають з небуття нові факти, постають перед сучасниками цікаві деталі.

З унікальною історією Колочави найкраще знайомитися у музеї «Старе село». Цей заклад презентує архітектуру і побут закарпатців минулих кількох століть. Музей Колочава поєднує культуру гуцулів, бойків, лемків, угорців, просто неба створений за ініціативи уродженця цього села Станіслава Аржевітіна.

Крокуючи кам'яною стежкою, національний одяг.

Ведмеді повернулися з барлогів

Весна пробудила з барлогів мешканців Реабілітаційного центру буріх ведмедів. То скільки клишоногих перебувало у зимовій сплячці цієї зими?

Сталий ведмежий сон взимку залежить від температурних показників.

годівельний майданчик, 4 знаходилися в карантинному вольєрі. Решті 11 особин бурого ведмедя (Джин, Маша, Бася, Беня, Гріша, Балу, Малюк, Бурий, Боря, Настя, Катя) таки вдалося залягти в сплячу, попри теплу зиму.

На території реабілітаційного центру споруджено 24 штучні барлоги, хоча ведмеді полюбляють самостійно влаштовувати собі житло. Зимова сплячка клишоногих є хорошим показником того, що тварини успішно проходять реабілітацію у напіввільних умовах.

Марина ДЕРБАК, молодший науковий співробітник НПП «Синевир».

Цікавий факт

У природі до вибору барлоги ведмідь ставиться з особливою увагою, оскільки сплячка є дуже важливим періодом в його житті. Не бажаючи бути потривоженим серед зими, він зазвичай вибирає безпечне сухе місце в буреломі поблизу боліт.

Цієї зими температурний режим демонстрував стрибки в середньому від +5 до -7 °C. Якщо при першому показнику клишоногі виходять з барлоги, то при другому – залягають знову.

Отже, цієї зими із 32-х ведмедів центру 17 приходили на

До Синевира – екологічною стежкою

Саме навесні пора відкриває туристичний сезон і рушать туристичними маршрутами НПП «Синевир». Серед них найбільш популярною є екологічна стежка «Урочище Красний – Синевирське озеро». Її протяжність складає 3,2 км. Маршрут проходить на висоті від 850 до 1000 метрів над рівнем моря.

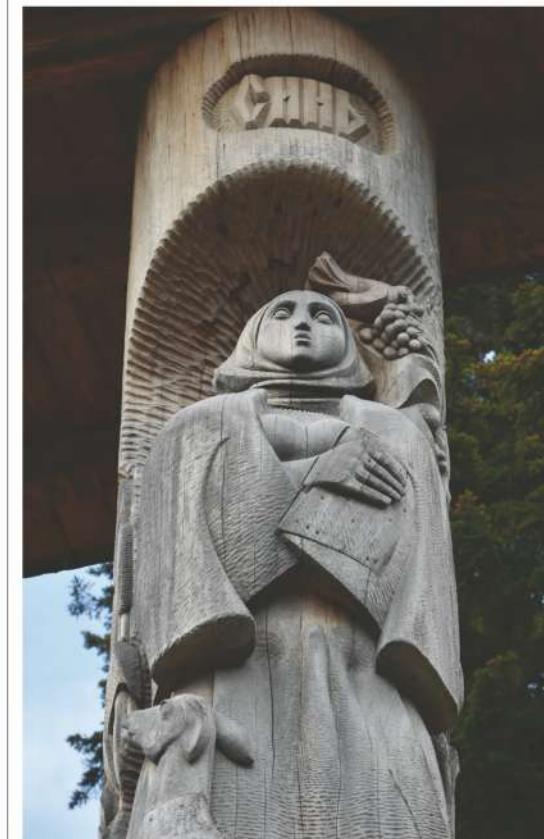
Початок маршруту біля КПП в урочищі Красний, неподалік каплиці Святих Петра і Павла. Маршрут стежки пішохідний, його можна рекомендувати всім туристам без вікового обмеження, що мають досвід походів у гірській місцевості.

Звісно, головною родзинкою екологічної стежки є Синевирське озеро. Нагадаємо, що це водно-болотне угіддя міжнародного значення. Воно визнано одним із семи природних чудес України.

Про Синевир існує багато легенд, більшість з яких – про кохання двох молодих людей Сині і Вира, яким на березі водойми встановлено дерев'яну скульптурну композицію.

Ласкаво просимо до подорожі!

Світлана ПЕЧКАН, інженер відділу рекреації НПП «Синевир».

«Синій Вір»

Еколого-освітній часопис
Засновник і видавець громадське
об'єднання «Товариство «Синій Вір».
Свідоцтво про державну реєстрацію
Серії ЗТ №214

РЕДАКТОР

МІКОЛА ДЕРБАК
Комп'ютерна верстка та дизайн
Ігор Росоха

Газету набрано і зверстано у
видавничому центрі НПП «Синевир»

Адреса:
с. Синевир, 1626, Хустський р-н.,
Закарпатська обл., 90041
e-mail: npp-synevir@ukr.net
www.npp-synevir.net.ua

За точність наведених фактів відповідальність несуть автори матеріалів.
Листування з читачами – тільки на сторінках
газети.

Тираж 500 прим.

Зам.

Номер віддруковано у ТзОВ «Терно-Граф».
Адреса: вул. Текстильна, 18, м. Тернопіль,
46000

Календар

22 березня – пам'ять святих
сорок мучеників, замучених
у Севастійськім озері.

Сорок Севастійських мучеників або просто Сорок святих – 40 воїнів римського XII легіону, які загинули у 320 році біля міста Севастія, нині турецьке місто Сівас, за відмову зректись християнської віри.

Севастійські мученики згадуються у проповідях Василія Великого, Григорія Ніського, Ефрема Сиріна, а також історика ранньої церкви Созомена.

Воїни були родом з Каппадокії (нині на території Туреччини) у складі римського війська, що стояло у місті Севастії. Воєначальник Агрікола зажадав від них жертви язичницьким богам. Після відмови, римляни увечері роздягнули воїнів і поставили у вкрите кригою озеро. А на березі постійно розігривали лазню для тих, хто відступництвом захотів би врятувати своє життя.

Бранці один з воїнів не витримав, але як тільки забіг до лазні, відразу помер. Однак мучеників все-таки стало сорок. Тюремний сторож Аглай побачив видіння, як ангели несли 39 прегарних вінків для мучеників. Тоді він навернувся до Христа і, знявши одежду, пішов на лід. Мучителі, що прийшли згодом, побачили, що воїни-християни не тільки не замерзли, але й навіть відігрілись. Тоді мучителі молотами перебили їм гомілки і вкинули в вогонь, а обувглені кістки мучеників скинули в річку. Але частину святих мощей християнам потайки вдалося зберегти.

Пам'ять сорока мучеників відноситься до найшанованіших свят. У день їх пам'яті полегшується строгість Великого Посту і звершується Літургія перед освяченнями дарів – cerkva.zp.ua.

Вода і життя – нероздільні

Еколого-освітній захід у Горбівській загальноосвітній школі I – II ступенів працівники НПП «Синевир» присвятили темі збереження водойм і їх значення для життя.

Як відомо, вода відіграє у природі надзвичайно важливу роль. Вона має велике значення для життя рослин, тварин і людей. Хоча водою покрито 70% поверхні землі, лише 2,5% з неї є прісною, придатною для пиття. Деякі науковці стверджують, що нестача питної води може стати однією зі складних проблем людства вже в найближчі десятиліття. Про це йшла мова під час еколого-освітнього заходу. Школярі також більше дізналися про водойми національного парку, їх значення і цінність.

Тетяна ЯРЕМА,
фахівець відділу
еколого-освітньої роботи
НПП «Синевир».

Поетичними рядками**Далека пісня**

Гори високі, пісня далека...
Чути ту пісню там, де смереки.
Пісня про гори, пісня про гай,
Пісню далеку не забувай!

Сонце

Прийшло до нас гаями,
Красивими степами.
Кожен день встає,
Радість нам несе,
Сяє нам у віконце.
Світи, світи нам, сонце!

Рідний край

Рідний край – це все довкола.
Там є гори, поля і ліси,
де природа бує навколо,
де квітучі цвітуть сади.

Мрія

Коли виросту, тоді злечу,
землю сяйвом захищу,
долонями ніжно покрию,
її теплом своїм зігрію.
Над селом будуть пташки літати,
народу пісеньку співати.
А я буду мовчати
і землю захищати.

Весна

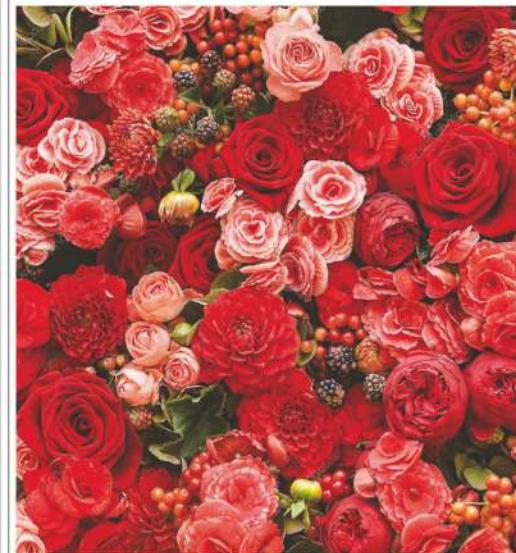
Запашна весна вже до нас прийшла,
Квіти весняні до нас принесла,
Все навколо позолотила,
І зеленим листям вкрила.

Дощик

Всі ховаються, бо дощик
починається,
Пташки розлітаються, квіти
омиваються.
Хмари розчиняються, а діти
розбігаються.

Всі навколо раді, щедрі і багаті.

Оксана САВКА,
учениця 6 класу
Мерешорського НВК I – II ст.

Вітаємо!

Поздоровляємо з днем народження
Суботу Лідію Андріївну, головного
бухгалтера НПП «Синевир».

Бажаємо Вам сил та наснаги,
незгасаючого завзяття та добра. І
найголовніше – міцного здоров'я,
Божої благодаті і довгого віку!

Хлібом достиглим хай доля рясніс,
Сиплеться миром, здоров'ям,
добром.

Ні болю, ні втоми хай серце не
знає,
А повниться щастям, як стиглим
зерном.

У березні святкують день
народження працівники НПП
«Синевир»:

Бугина Лариса Василівна,
проводний економіст;

Росоха Іван Васильович,
проводний інженер з ОПЕС;

Рошинець Василь Васильович,
проводний інженер з ОП і ТБ;

Сятина Михайло Михайлович,
інженер з відтворення екосистем;

Гречин Марина Михайлівна,
бухгалтер ВТО;

Путращик Іван Михайлович,
технік;

Барна Іван Васильович,
інспектор І к. Колочавського
ПОНДВ;

Басараб Сергій Євгенович,
інспектор І к. Негровецького
ПОНДВ;

Ковач Володимир Степанович,
інспектор І к. Синевирсько-
Полянського ПОНДВ;

Нанинець Іван Михайлович,
робітник з рекреаційного
обслуговування;

Рошинець Мар'яна Юріївна,
сторож Колочавського ПОНДВ;

Савка Іван Юрійович,
інспектор І к. Вільшанського
ПОНДВ;

Ярема Михайло Іванович,
інспектор І к. Негровецького
ПОНДВ.

Бажаємо довгих і щасливих років
життя у добрі, мирі та злагоді. Нехай
 кожен прожитий день буде
сонячним, радісним, успішним. Хай
хата повниться радісним сміхом і
щастям на многій та благій літі.

Бажаємо ще довго жити,
В здоров'ї, щасті і добрі.
Дітям і онукам радіти
У колі рідної сім'ї.

З ювілеєм!

Поздоровляємо з
65-річним ювілеєм
Росоху **Василя Івановича**,
заступника директора НПП
«Синевир».

Хай доля дарує вам мир
і добробут, здійснення
найпрекрасніших мрій та
сподівань, нових задумів і
звершень.

Хай все буде успішно й надійно,
Хай у всьому щастить неодмінно.
Хай все вам вдається з легкої руки,
Міцного здоров'я, на довгі роки.

Вітаємо з 65-річним ювілеєм
Суботу **Василя Івановича**,
начальника відділу державної охорони
ПЗФ.

Нехай множаться усі земні гарадзи,
збуваються найзаповінніші мрії та
надії. Щастя і радості вам на многій і
благій літі.

Нехай здоров'я завжди добрим
буде,
Щоб у роботі ладилося все.
За справи добрі хай шанують
люди,
В сім'ю хай доля затишок несе.

Поздоровляємо з 70-річчям
Андруся Івана Павловича,
інспектора І к. Квасовецького
ПОНДВ.

Бажаємо завжди бути веселим,
енергійним, здоровим. Нехай
людська шана буде подякою за
плідну багаторічну працю.

Хай сонце променить і сяє,
Життя дарує лише тепло.
Зі святом радісним вітаєм,
Нехай оточує добро.

60-річний ювілей святкує
Руснак Любов Степанівна,
інспектор І к. Синевирсько-
Полянського ПОНДВ.

Нехай теплом і радістю
повниться ваше серце, а доля
обдарує всіма земними щедротами
та душевним спокоєм.

Хай кожен день дарує радість,
Хай сонце світить вам завжди.
Роки ніколи хай не старять,
І не приносять в дім біди.

З 60-річним ювілеєм вітаємо
Фет'яка Василя Ілліча,
верстатника відділу ВПР.

Хай Бог посилає добро і злагоду,
щастилі і мирні дні, міцне здоров'я,
сили і натхнення на довгі та
щастилі літа.

Хай посмішкою, щастям і
любов'ю,
Серце ваше повниться завжди.
Сили вам, енергії, здоров'я,
Радості на довгі роки.

Цікаво знати

Рись добре почувається взимку,
може переносити сильні морози і
навіть перепливати холодну річку.

При пересуванні по сніговому
покриву задні ноги потрапляють у
слід передніх, причому не тільки у
разі, коли йде одна особина —
кілька рисей намагаються йти по
слідах один одного. Схожим чином
ходять вовки і тигри.

